

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1973-1974.

30 OKTOBER 1973

WETSVOORSTEL

waarbij de vrijwillige scheiding van goederen wordt toegestaan,

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het tweede lid van artikel 1443 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat elke vrijwillige scheiding nietig is. Het beginsel dat de huwelijksovereenkomsten behoudens gerechtelijke beslissing geenszins gewijzigd kunnen worden, beantwoordt niet meer aan de noden van deze tijd. De vrouw kan er met name belang bij hebben de scheiding van goederen te verkrijgen zonder dat de bij her eerste lid van artikel 1443 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde voorwaarden zijn vervuld; luidens de desbetreffende bepaling moet het huwelijksgoed van de vrouw in gevaar gebracht zijn en de wanorde van de zaken van de man doen vrezen dat zijn goederen ontoereikend zullen zijn om de rechten en de terugnemingen van de vrouw te voldoen.

Tegenwoordig oefent de vrouw vaak een beroeps werkzaamheid uit die vooropstelt dat zij de beschikking heeft over een vermogen dat volkomen los staat van dat van haar man; die behoefte kan zich doen gevoelen tijdens het huwelijk, terwijl de echtgenoten, op een ogenblik dat hun beider toestand anders was, het niet nodig hebben geacht een huwelijksovereenkomst te sluiten waarbij de wettelijke gemeenschap wordt uirgesloten.

Het kan de echtgenoten niet worden toegestaan voortdurend hun huwelijkstelsel te veranderen, doch wel van de wettelijke gemeenschap of van de tot de aanwinsten beperkte gemeenschap of van elk ander stelselover te gaan naar het stelsel van de scheiding van goederen.

De aldus vrijwillig tot stand gekomen scheiding van goederen zal slechts opnieuw kunnen worden vervangen door de werkelijke gemeenschap overeenkomstig de bij artikel 1451 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde regelen; krachtens die regelen kan de wettelijke gemeenschap na een scheiding van tafel en bed of na een scheiding van goederen slechts worden hersteld met instemming van beide partijen; daarbij verkrijgt de gemeenschap echter haar uirwerking van de dag van het huwelijk af. De artikelen 1444,

Chambre des Représentants

SESSION 1973-1974.

30 OCTOBRE 1973.

PROPOSITION DE tot

autorisant la séparation de biens volontaire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le second alinéa de l'article 1443 du Code civil prévoit que toute séparation de biens volontaire est nulle. Le principe de l'immutabilité absolue des conventions matrimoniales, sauf décision de justice, ne correspond plus aux besoins de notre époque. Il peut être notamment de l'intérêt de la femme, d'obtenir la séparation de biens, sans que soient réalisées les conditions de l'alinéa 1er de l'article 1443 du Code civil, qui veut que la dot de l'épouse soit mise en péril et que le désordre des affaires du mari donne lieu de craindre que les biens de celui-ci ne soient point suffisants pour remplir les droits et reprises de la femme.

Actuellement, la femme exerce souvent des activités professionnelles qui postulent la disposition d'un patrimoine totalement indépendant de celui du mari; ce besoin peut se manifester au cours du mariage, alors que les époux n'ont point jugé opportun de faire un contrat de mariage écartant la communauté légale, en un temps où leurs situations réciproques étaient différentes.

On ne peut permettre aux époux de modifier constamment leur régime matrimonial, mais le passage de la communauté légale ou de la communauté réduite aux acquêts, ou de tout autre régime vers la séparation de biens doit être autorisé.

La séparation de biens ainsi réalisée volontairement ne pourra être remplacée à nouveau par la communauté légale que suivant les règles de l'article 1451 du Code civil qui permet de rétablir la communauté légale du consentement des deux parties après séparation soit de corps et de biens, soit de biens seulement, mais en faisant reprendre les effets de la communauté, du jour du mariage. Les articles 1444, 1445 et 1447 qui ordonnent l'exécution rapide de la séparation de biens, la publicité, et organisent le recours des

1445 en 1447 waarbij de spoedige tenuitvoerlegging van de scheiding van goederen, de bekendmaking en het verhaal van de schuldeisers in geval van een bedrieglijke benadaling van hun rechten worden geregeld, zijn van toepassing.

Dat is eveneens het geval met de artikelen 1318 en 1319 van het Gerechtelijk Wetboek waarbij de termijn van verzer wordt bepaald en de afstand van de gemeenschap door de vrouw, na de scheiding van goederen, wordt geregeld.

WETSVOORSTEL

Art. 1.

Her tweede lid van artikel 1443 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven.

Art. 2.

Artikel 1444 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

« De scheiding van goederen, hoewel in rechte uitgesproken of overeengekomen overeenkomstig artikel 1450, is nietig, indien zij niet ten uitvoer is gelegd door de werkelijke voldoening van de rechten en terugnemingen van de vrouw, bij authentieke akte, ten belope van de goederen van de man, of ten minste door vervolgingen die binnen vier maanden na her vonnis zijn begonnen en sindsdien niet zijn onderbroken. »

Art. 3.

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1450 ingevoegd, luidend als volgt :

« De echtgenoten kunnen enigerlei huwelijksstelsel vervangen door het stelsel van de scheiding van goederen, bij een voor een notaris verleden akte en met minuut, waarvan een uitgifte moet worden aangeplakt in de bij artikel 1445 bepaalde vorm. »

Art. 4.

Artikel 1318 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Die zelfde regel is van toepassing in geval van vrijwillige scheiding van goederen vanaf het ogenblik dat de bij artikel 1445, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bepaalde formaliteiten vervuld zijn en een uittreksel uit de notariële akte op verzoek van een der echtgenoten is bekendgemaakt overeenkomstig de in artikel 1316 bepaalde wijze. Artikel 1317 is eveneens van toepassing op de uitvoering van de vrijwillige scheiding van goederen, »

9 oktober 1973.

créanciers en cas de fraude de leurs droits, seront d'application.

Il en sera de même pour les articles 1318 et 1319 du Code judiciaire, fixant à un an le délai de recours des créanciers du mari et organisant la renonciation de la femme à la communauté après séparation de biens.

E. CHARPENTIER.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

le second alinéa de l'article 1443 du Code civil est abrogé.

Art. 2.

l'article 1444 du même Code est remplacé par le texte suivant :

« La séparation de biens, quoique prononcée en justice ou consentie conformément à l'article 1450, est nulle si elle n'a point été exécutée par le paiement réel des droits et reprises de la femme, effectués par acte authentique, jusqu'à concurrence des biens du mari, ou au moins par les poursuites commencées dans les quatre mois qui ont suivi le jugement, et non interrompues depuis. »

Art. 3.

Il est inséré dans le même Code un article 1450 libellé comme suit:

« Les époux peuvent remplacer tout régime matrimonial par la séparation de biens, dans un acte passé devant notaire et avec minute, dont une expédition doit être affichée dans la forme de l'article 1445. »

Art. 4.

L'article 1318 du Code judiciaire est complété par un second alinéa libellé comme suit :

« La même formalité s'applique, en cas de séparation de biens volontaire, à partir de l'accomplissement des formalités reprises à l'article 1445, alinéa premier, du Code civil et de la publication faite, à la diligence de l'un des époux, d'un extrait de l'acte notarié, de la manière indiquée à l'article 1316. L'article 1317 s'applique également à l'exécution de la séparation de biens volontaire. »

9 octobre 1973.

E. CHARPENTIER,
M. PLASMAN,
R. BRIMANT,
G. VAN LIDTH DE JEUDE,
G. CRAEYBECKX-ORIJ,
A. BAUDSON.